

แผนปฏิบัติการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
โทร ๐๒ ๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๕๔๑๙-๕๔๒๒

ณ วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๙

แผนปฏิบัติการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ปัจจุบันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในประเทศไทยได้ทวีความรุนแรง เป็นปัญหาเรื้อรังและมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ ดังจะเห็นได้ว่า องค์กรความโปร่งใสสากล (Transparency International) ได้เผยแพร่การจัดอันดับดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perceptions Index- CPI) ของประเทศไทย ประจำปี ๒๕๕๘ พบว่า ได้ ๓๘ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน เท่ากับปี ๒๕๕๗ ที่ได้ ๓๘ คะแนน และเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๖ ที่ได้ ๓๕ คะแนน และ ปี ๒๕๕๕ ที่ได้ ๓๗ คะแนน ตามลำดับ และมีอันดับในปี ๒๕๕๘ อยู่ที่ ๗๖ ของโลก จากทั้งหมด ๑๖๘ ประเทศ¹

๑.๒ ประเทศไทยได้มีความพยายามที่จะพัฒนาปรับปรุงและเสริมสร้างกลไกมาตรการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การให้สัตยาบันในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๖ การจัดตั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ นโยบายรัฐบาลในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

๑.๒.๑ การเป็นภาคีภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๖ (United Nations Convention Against Corruption - UNCAC) ซึ่งผลจากการเป็นประเทศภาคีดังกล่าว ทำให้ประเทศไทยได้ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เช่น ร่าง พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา กรณีค่านิยมเจ้าพนักงานต่างประเทศและอายุความ ร่างแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. ความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญา ทั้งการยึดอายัดและริบทรัพย์สิน รวมทั้งร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วยทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำผิดที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ให้มีการริบทรัพย์สินตามมูลค่า

๑.๒.๒ การจัดตั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ครอบคลุมภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้แก่ ดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต เสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวน พร้อมทั้งนำความเห็นเสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง

¹ CPI (Corruption Perceptions Index : ดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน) จัดอันดับโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) เป็นองค์การนานาชาติ ก่อตั้งในประเทศเยอรมนี ได้เริ่มจัดทำดัชนี CPI มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ทั้งนี้ ได้กำหนดเกณฑ์ให้ค่า CPI มีค่าตั้งแต่ ๐ คะแนน (คอร์รัปชันมากที่สุด) – ๑๐ คะแนน (คอร์รัปชันน้อยที่สุด)

รายงานผลการตรวจสอบ และผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนเสนอมาตรการ ความเห็น หรือข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี และแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ ตามที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนดำเนินการอื่นใด เพื่อลงโทษนักการเมืองและเจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐ ตามที่ประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติ หรือที่กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๑.๒.๓ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของรัฐบาลภายใต้ การบริหารของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ โดยกำหนดไว้ในนโยบายที่ ๑๐ ดังนี้

๑) ข้อ ๑๐.๔ มุ่งเสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากร ภาครัฐ วางมาตรการป้องกันการแทรกแซงจากนักการเมือง และส่งเสริมให้มีการนาระบบพิทักษ์คุณธรรมมา ใช้ในการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ

๒) ข้อ ๑๐.๕ ใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการรักษาคดีศรีของความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต ควบคู่กับ การบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของ เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับอย่างเคร่งครัด ยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่ไม่จำเป็น สร้างภาระแก่ประชาชนเกินควร หรือเปิดช่องโอกาสการทุจริต เช่น ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง การอนุญาต อนุมัติ และการขอรับบริการจากรัฐ ซึ่งมีขั้นตอนยืดเยื้อ ใช้เวลานาน ชำช้อนและเสียค่าใช้จ่าย ทั้งของภาครัฐและประชาชน

๓) ข้อ ๑๐.๖ ปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ โดยถือว่า เรื่อง นี้เป็นวาระสำคัญเร่งด่วนแห่งชาติและเป็นเรื่องที่ต้องแทรกอยู่ในการปฏิรูปทุกด้านทั้งจะเร่งรัด การดำเนินการต่อผู้กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในด้านวินัยและคดี รวมทั้งให้ผู้ใช้บริการ มีโอกาสประเมินระดับความน่าเชื่อถือของหน่วยงานของรัฐ และเปิดเผยผลการประเมินต่อประชาชน ทั้งจะนำกรณีศึกษาที่เคยเป็นปัญหา เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การร่วมทุน การใช้จ่ายเงินภาครัฐ การปฏิบัติและ ละเว้นการปฏิบัติโดยมิชอบ การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ การมีผลประโยชน์ขัดแย้งหรือทับซ้อน ซึ่งได้มีคำวินิจฉัยขององค์กรต่างๆ เป็นบรรทัดฐานแล้วมาเป็นบทเรียนให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประมวลเป็นกฎระเบียบหรือคู่มือในการปฏิบัติราชการ

๑.๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้ กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไว้ ๑๐ ด้าน อันรวมถึงยุทธศาสตร์ที่ ๖ เรื่องการบริหารจัดการใน ภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย ซึ่งได้กำหนดวัตถุประสงค์ ครอบคลุมเรื่องการลดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบของประเทศ และได้กำหนดเป้าหมาย ในการพัฒนาคือ เพื่อเพิ่มคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้สูงขึ้น โดยใช้แนวทางการพัฒนาคือ ป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประกอบด้วย การปลูกฝังให้คนไทยไม่โกง การป้องกันการ ทุจริตและการปราบปรามการทุจริต ตลอดจนปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้มีความทันสมัย เป็นธรรมและสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ

๑.๒.๕ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ให้หน่วยงานภาครัฐนำแนวทางและมาตรการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแปลงสู่การปฏิบัติ

๑.๒.๖ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบในหลักการตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) เสนอให้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวงทุกกระทรวง ส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง โดยให้เป็นส่วนราชการตามมาตรา ๓๑ วรรค ๒ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของส่วนราชการนั้นๆ และให้รองหัวหน้าส่วนราชการทำหน้าที่เป็นหัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันอีกตำแหน่งหนึ่ง

๑.๒.๗ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ เห็นชอบร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการต่างๆ กรณีจัดตั้ง ศปท. ในทุกส่วนราชการ

๑.๒.๘ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้มีคำสั่ง คสช. ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่องมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบ ประกอบด้วย

๑) ให้ทุกภาคส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐโดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบเฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพตติมิชอบได้

๒) ในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือพบเหตุอันควรสงสัยว่าข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการหรือเกี่ยวข้องกับการทุจริตประพตติมิชอบ ทั้งในฐานะตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน ให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ ประกอบกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล โดยให้บังคับใช้มาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง และมาตรการทางกฎหมายอย่างเฉียบขาดและรวดเร็ว

๓) ในกรณีการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ มีหน้าที่ในการควบคุม กำกับดูแล การดำเนินงานให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ อย่างเคร่งครัด

๔) กรณีที่หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลย ไม่ดำเนินการตามข้อ ๒ และ ๓ ให้ถือเป็นความผิดวินัยหรือความผิดทางอาญาแล้วแต่กรณี

๕) ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ดำเนินการแสวงหา รวบรวมและดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในการที่จะทราบรายละเอียดและพิสูจน์เกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐ รวมทั้งติดตาม เร่งรัดผลการดำเนินงานตามข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ และรายงานผลการปฏิบัติพร้อมทั้งเสนอความเห็นให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติทราบและพิจารณาอย่างต่อเนื่อง

๑.๒.๙ คณะรัฐมนตรีได้มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เรื่องมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) กำหนดให้ อ.ก.พ. กระทรวง ปรับเกลี้ยอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานของ ศปท. รวมถึง ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงาน คຸ່ມครองจริยธรรมและหัวหน้ากลุ่มงาน ป้องกันและปราบปรามการทุจริต และ ประพฤติมิชอบและให้ส่วนราชการรายงานผลการเกลี้ยอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่งของผู้ปฏิบัติงานให้สำนักงาน ป.ป.ท. ทราบต่อไป

๑.๒.๑๐ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยสำนักงาน ป.ป.ช. แบ่งเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๕) เป็นการกำหนดทิศทางในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวกับความล่าช้าในการดำเนินงานรับเรื่องร้องเรียน การไต่สวน การตรวจสอบทรัพย์สิน และการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งเป็นแกนหลักในการประสานกับทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนทิศทางการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยเน้นบทบาทอำนวยความสะดวกและกำกับดูแล แทนการควบคุมสั่งการ ตลอดจนเน้นการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ในลักษณะหุ้นส่วนการพัฒนาภายใต้การประสานความร่วมมือขององค์กรภาครัฐ ภาคการเมือง ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม

๒) ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ศึกษาและติดตามประเมินสถานการณ์การทุจริตคอร์รัปชันในระยะที่ ๑ การรับฟังความคิดเห็น ศึกษาและทบทวนงานวิชาการหรืองานวิจัยของหน่วยงานต่างๆ ได้บ่งชี้ว่า การดำเนินงานป้องกันและต่อต้านการทุจริตในระยะต่อไป ควรเน้นประสานความร่วมมือกับเครือข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งมุ่งพัฒนากลไกการดำเนินงานทั้งในด้านการสร้างบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและสร้างกลไกทางกฎหมายที่เข้มแข็ง โดยจะเป็นการขับเคลื่อนขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต

๓) ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้ยึดแนวคิดการปรับปรุงยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสถานการณ์ดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน และสามารถตอบโจทย์ต่อสถานการณ์การทุจริตที่ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ต้องเผชิญอยู่จริง คำนึงถึงบทบาทของทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีมาตรฐานความโปร่งใสเทียบเท่าสากล เป็นการปฏิรูปกระบวนการดำเนินงานจากเดิมไปสู่กระบวนการทำงานแบบบูรณาการทั้งระบบ โดยเริ่มจากการวางรากฐานทางความคิดของประชาชนที่นอกจากตนเองจะไม่กระทำแล้ว จะต้องไม่อดทนต่อการทุจริตที่เกิดขึ้นในสังคมไทยอีกต่อไป

๑.๓ สศช. ได้กำหนดกลไกการดำเนินการเพื่อการเสริมสร้างจริยธรรม ป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในองค์กร ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑.๓.๑ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สศช. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้มีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ใน สศช. และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖

๑.๓.๒ สศช. ได้มีคำสั่งสำนักงานฯ ที่ ๒๒๕/๒๕๕๖ เรื่อง มอบอำนาจหน้าที่ให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ราชการในภารกิจของ ศปท. ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ กำหนดให้ สศช. มี ศปท. เพื่อทำหน้าที่บูรณาการและขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ สศช. อันจะนำไปสู่ความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ราชการมากยิ่งขึ้น และมติ อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวงของ สศช. ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖ จัดสรรอัตรากำลังเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ศปท. จำนวน ๔ อัตรา

๑.๓.๓ สศช. ได้มีคำสั่งสำนักงานฯ ที่ ๒๖๔/๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งข้าราชการให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยมอบหมายให้รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๑ ท่าน ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้า ศปท. อีกตำแหน่งหนึ่ง ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ส่วนที่ ๒ ทิศทางยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

๒.๑ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ศึกษาและติดตามประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติฯ ตั้งแต่ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๕) จนถึงระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐) สรุปได้ ดังนี้

๒.๑.๑ นิยามการทุจริตคอร์รัปชัน แบ่งได้เป็น ๕ ประเภท ได้แก่ การทุจริตต่อตำแหน่ง การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง การทุจริตในการสัมปทาน การทุจริตโดยการทำลายระบบตรวจสอบอำนาจรัฐ และการทุจริตเชิงนโยบาย

๒.๑.๒ สาเหตุของการทุจริตคอร์รัปชันมาจากปัจจัยด้านพื้นฐานโครงสร้างสังคมไทยที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความสัมพันธ์แนวดิ่ง หรือพื้นฐานของสังคมเป็นแบบอุปถัมภ์ที่ทำให้สังคมไทยยึดติดกับการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ประกอบกับการมีปัจจัยด้านกระแสโลกาภิวัตน์ที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม สังคมไทยเป็นสังคมที่ติดกับกระแสบริโภคนิยม วัตถุนิยม ยกย่องคนมีเงิน มีอำนาจ ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่ผลักดันให้เกิดการกระทำที่เป็นการทุจริตคอร์รัปชัน นอกจากนี้ยังมีปัญหาในด้านกลไกการทำงานที่ไม่สามารถบูรณาการความร่วมมือของแต่ละภาคส่วนเข้าด้วยกัน ทำให้ทำงานได้ไม่เต็มศักยภาพและขาดความเข้มแข็ง

๒.๑.๓ ผลจากการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติฯ จากการดำเนินงานในช่วงระยะที่ ๑ พบว่า มีปัจจัยที่เอื้อต่อการทุจริตคอร์รัปชัน ได้แก่ การขาดประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐและภาคการเมืองที่ขาดความตั้งใจในการดำเนินการอย่างจริงจัง ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การขาดการทำงานในเชิงบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ และอุปสรรคในด้านกำลังคนทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ ทำให้ทำงานไม่ได้อย่างเต็มที่ การขาดกลไกการติดตามและตรวจสอบการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบหรือในกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทำให้การขับเคลื่อนนโยบายขาดความต่อเนื่องและล่าช้า

๒.๑.๔ ผลจากการการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐) ที่ผ่านมา โดยเฉพาะการขับเคลื่อนบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. กับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอิสระองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานต่างๆ พบว่า แผนงาน/โครงการ กิจกรรม มีความซ้ำซ้อนกันของส่วนราชการต่างๆ ทั้งในระดับกระทรวง และระดับภูมิภาค เนื่องจากขาดการบูรณาการ ไม่มีส่วนราชการใดที่เป็นเจ้าภาพหลักในการกลั่นกรองแผนงาน/โครงการที่จัดทำ พร้อมทั้งการจัดสรรงบประมาณป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ยังไม่เพียงพอและยังไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้แผนงาน/โครงการไม่ได้นำไปสู่การปฏิบัติ

๒.๑.๕ สาระการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) สำนักงาน ป.ป.ช. ได้กำหนดวิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนในระยะที่ ๓ ดังนี้

วิสัยทัศน์ : ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance & Clean Thailand)

ยุทธศาสตร์ ๑	ยุทธศาสตร์ ๒	ยุทธศาสตร์ ๓	ยุทธศาสตร์ ๔	ยุทธศาสตร์ ๕	ยุทธศาสตร์ ๖
สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต	ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต	สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย	พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก	ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต	ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย
↓	↓	↓	↓	↓	↓
มาตรการ/แนวทาง	มาตรการ/แนวทาง	มาตรการ/แนวทาง	มาตรการ/แนวทาง	มาตรการ/แนวทาง	มาตรการ/แนวทาง
๑. ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมเพื่อต้านทุจริต	๑. พัฒนากลไกการกำหนดให้นักการเมืองแสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชน	๑. วางมาตรการเสริมในการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายบนฐานธรรมาภิบาล	๑. เพิ่มประสิทธิภาพระบบงานป้องกันการทุจริต	๑. ปรับปรุงระบบรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตให้มีประสิทธิภาพ	๑. ศึกษาและกำกับติดตามการยกระดับดัชนีการรับรู้เรื่องการทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย
๒. ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต	๒. เร่งรัดการกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐในทุกระดับ	๒. การรายงานผลสะท้อนการสกัดกั้นการทุจริตในวงจรมติ (Policy cycle feedback)	๒. สร้างกลไกการป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริต	๒. ปรับปรุงการตรวจสอบความเคลื่อนไหวและความถูกต้องของทรัพย์สินและหนี้สิน	๒. บูรณาการเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้เรื่องการทุจริต

ยุทธศาสตร์ ๑	ยุทธศาสตร์ ๒	ยุทธศาสตร์ ๓	ยุทธศาสตร์ ๔	ยุทธศาสตร์ ๕	ยุทธศาสตร์ ๖
					(Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย
๓. ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยกระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	๓. สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนกำหนดกลยุทธ์และมาตรการในการต่อต้านการทุจริต	๓. การพัฒนานวัตกรรมสำหรับ การรายงานและตรวจสอบ ธรรมชาติภายใน การนำนโยบายไปปฏิบัติ	๓. พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อลดปัญหาการทุจริต	๓. ปรับปรุงกระบวนการและพัฒนากลไกพิเศษในการปราบปราม การทุจริตที่มีความรวดเร็วเห็นผลและมีประสิทธิภาพ	
๔. เสริมพลังการมีส่วนร่วมของพลเมือง (Civic Participation) และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต	๔. พัฒนาระบบการบริหารงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่มีสัดส่วนเหมาะสมกับการแก้ปัญหา	๔. ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิเคราะห์ ติดตาม และตรวจสอบ การทุจริตเชิงนโยบาย ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๔. พัฒนารูปแบบการสื่อสารสาธารณะเชิงสร้างสรรค์ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนในสังคม	๔. ตรากฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามการทุจริตให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต	
	๕. ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนต่อต้านการทุจริตสำหรับภาคเอกชนและภาคประชาชน โดยรัฐให้การสนับสนุนทุนตั้งต้น		๕. การพัฒนาวิเคราะห์และบูรณาการระบบการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้เรื่องการทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย	๕. บูรณาการข้อมูลและข่าวกรองในการปราบปรามการทุจริต	

ยุทธศาสตร์ ๑	ยุทธศาสตร์ ๒	ยุทธศาสตร์ ๓	ยุทธศาสตร์ ๔	ยุทธศาสตร์ ๕	ยุทธศาสตร์ ๖
	๖. ประยุกต์นวัตกรรมในการกำกับดูแลและควบคุมการดำเนินงานตามเจตจำนงทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ได้แสดงไว้ต่อสาธารณะ		๖. สนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินกา รตามหลัก บรรษัทภิบาล	๖. การเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) และเจ้าหน้าที่ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต	
			๗. พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากรด้านการป้องกันการทุจริต	๗. พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสหวิทยาการของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต	
			๘. การพัฒนาระบบและส่งเสริมการดำเนินการตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 (United Nations Convention Against Corruption C.C. 2003 – UNCAC 2003)	๘. การเปิดโปงผู้กระทำความผิดให้สาธารณชนรับทราบและตระหนักถึงโทษของการกระทำการทุจริตเมื่อคดีถึงที่สุด	
				๙. เร่งรัดและติดตามการดำเนินงานตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. 2003 (UNCAC)	

ส่วนที่ ๓ กรอบการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของ สศช.

๓.๑ แผนกลยุทธ์ สศช. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐

วิสัยทัศน์ สศช. เป็นหน่วยงานหลักในการวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน ที่ยึดประโยชน์ส่วนรวม ทนต่อการเปลี่ยนแปลงและมีประสิทธิภาพสูง

ค่านิยม สศช. คือ มุ่งมั่น มุ่งเท เพื่อพัฒนาประเทศและประโยชน์สุขแก่สังคมด้วยคุณธรรม ตามหลักวิชาการอย่างมืออาชีพ

เป้าหมาย เสริมสร้างวัฒนธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลขององค์กรที่จะนำไปสู่ภาพลักษณ์ที่ดีทั้งในและนอกองค์กร เพื่อเป็นเครื่องกำหนดมาตรฐานพฤติกรรมที่ทรงอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในองค์กร อีกทั้งยังเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่สาธารณชนในวิถีทางที่ข้าราชการที่ดีพึงปฏิบัติ โดยมีการสร้างกระบวนการเสริมสร้างวัฒนธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลขององค์กรเพื่อนำไปสู่ภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร และพัฒนาสภาพแวดล้อมองค์กร เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายอันรวมถึงงานสนับสนุนด้านการอำนวยความสะดวกและการบริหารจัดการที่สามารถตอบสนองการปฏิบัติภารกิจของสำนักงานที่เหมาะสม คล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น

กลยุทธ์ตามแผนฯ สศช. ได้กำหนดกลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการให้บรรลุภารกิจของสำนักงานฯ ในแผนกลยุทธ์ สศช. ประกอบด้วย ๖ กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ ๑ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้มีความยั่งยืน / กลยุทธ์ที่ ๒ การวิเคราะห์แผนงาน/โครงการด้วยความเป็นกลางทางวิชาการและรักษาผลประโยชน์ของประเทศ/ กลยุทธ์ที่ ๓ การขับเคลื่อนแผนพัฒนาสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ/ กลยุทธ์ที่ ๔ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาดัชนีชี้วัดด้านเศรษฐกิจและสังคม/ กลยุทธ์ที่ ๕ การพัฒนาฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศให้ทันสมัยเป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือ/ และกลยุทธ์ที่ ๖ การบริหารจัดการองค์กรให้มีธรรมาภิบาลและประสิทธิภาพสูง

แนวทางการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการองค์กรให้มีธรรมาภิบาลและมีประสิทธิภาพสูง ครอบคลุมเรื่อง การเสริมสร้างและการพัฒนาวัฒนธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล โดยให้ความสำคัญกับการธำรงและส่งเสริมค่านิยมสร้างสรรค์และจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการ การปรับปรุงกระบวนการให้รางวัลและลงโทษ ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความผาสุกในการทำงานของบุคลากร สศช. โดยมุ่งปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกองค์กรให้น่าอยู่ ปรับปรุงระบบสวัสดิการ นันทนาการและสันทนาการ เพื่อบุคลากรในสำนักงานมีความสุขทั้งกายและใจ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า หากศักยภาพของคนในแต่ละสังคมหรือองค์กรได้รับการพัฒนาให้บรรลุถึงซึ่งความสุขอย่างสมบูรณ์แล้ว ก็จะเป็นพลังสร้างสรรค์ที่สำคัญต่อการแสดงความรับผิดชอบในการมีส่วนร่วมพัฒนา บริหารและจัดการสังคม ที่ตนเป็นสมาชิกและรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของร่วมกัน ให้เป็นสังคมที่ใสสะอาดปราศจากการทุจริตคอร์รัปชันได้อย่างแท้จริง

ข้อคิดเห็นจากประชาคม สศช. เกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ ๖ และการป้องกันและต่อต้านการทุจริต จากการศึกษา สศช. ได้จัดทำแผนกลยุทธ์ สศช. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐ ซึ่งคณะทำงานจัดแผนกลยุทธ์ สศช. ได้อาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมจากประชาคม สศช. ผ่านการสำรวจความคิดเห็นโดยใช้

แบบสอบถาม ระดมความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากประชาคม สศช. พบว่า จากการวิเคราะห์สถานภาพและศักยภาพขององค์กรในปัจจุบัน สศช. ควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติการเชิงรุกและมุ่งพัฒนาภารกิจขององค์กร ได้แก่ การพัฒนา สศช. ให้เป็นหน่วยงานยุทธศาสตร์ชั้นนำและมีความเป็นเลิศทางข้อมูลวิชาการ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและการเป็นองค์กรที่มีระบบธรรมาภิบาล

ทั้งนี้ ในด้านการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรนั้น ประชาคมมีความเห็นร่วมกันว่า ควรมุ่งส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้เป็นทั้งคนดีและคนเก่ง รวมทั้งต้องปลูกฝังคุณลักษณะและการเป็นใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีความรับผิดชอบต่อสาธารณะในตัวบุคลากรแต่ละคน ให้สามารถปฏิบัติการกิจเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน นอกจากนี้ ในด้านการพัฒนาองค์กร ควรสนับสนุนและเสริมสร้างระบบธรรมาภิบาล มุ่งให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ตลอดจนสนับสนุนค่านิยมองค์กรที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล และให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรด้านวินัยในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน ตลอดจนสนับสนุนการใช้อำนาจของผู้บริหารในองค์กรให้เป็นธรรมและโปร่งใสตรวจสอบได้

ดังนั้น หากพิจารณาวิสัยทัศน์ ค่านิยม สศช. และแผนกลยุทธ์ สศช. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐ จะเห็นได้ว่า สศช. เป็นหน่วยงานระดับนโยบายที่รับผิดชอบด้านการวางแผนและจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ที่มีงบประมาณในการดำเนินโครงการต่างๆ จำนวนน้อย ประกอบกับมีขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างที่รัดกุม และได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ อย่างเคร่งครัด ทำให้ สศช. เผชิญความเสี่ยงที่เกิดจากปัญหาการทุจริตจากการจัดซื้อจัดจ้างอยู่ในระดับต่ำ แต่มีข้อพึงระวัง คือ ในการจ้างที่ปรึกษาและการให้บริการข้อมูลเชิงวิชาการต่อสังคมนั้น ต้องดำเนินการให้รอบคอบ นำเสนอข้อมูลที่เป็นจริงอย่างรอบด้าน โดยสามารถจำแนกได้ระหว่างข้อเท็จจริง และบทวิเคราะห์หรือความเห็น ตลอดจนต้องสามารถอธิบายและให้ความกระจ่างแก่สังคมได้ เพื่อสร้างความยอมรับในเชิงวิชาการ และสะท้อนให้เห็นว่า สศช. กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง ชอบธรรมตามหลักวิชาการ

๓.๒ ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ สศช. ได้ใช้เครื่องมือในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ที่เรียกว่า Integrity & Transparency Assessment (ITA) จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ สศช. วัดระดับการดำเนินการในหน่วยงานครอบคลุม ๕ ด้าน ได้แก่ วัดระดับความโปร่งใส ความพร้อมรับผิด คุณธรรมในการให้บริการของหน่วยงาน วัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กรและคุณธรรมในการทำงานของหน่วยงาน พบว่า สศช. มีระดับคุณธรรมและความโปร่งใสโดยรวมอยู่ที่ระดับ ๘๕.๑๙ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน ทั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามในการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกได้เป็น ๓ ประเภท ตามกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย (๑) แบบ Evidence Base Integrity & Transparency Assessment: EBIT สำหรับหน่วยงาน (๒) แบบ Internal Integrity & Transparency Assessment: IIT สำหรับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน และ (๓) แบบ External Integrity & Transparency Assessment: EIT สำหรับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้ ได้จ้างที่ปรึกษาในการดำเนินการเก็บข้อมูล ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗-๒๕๕๘ ได้แก่ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ผลจากการเก็บข้อมูล EBIT ในปี ๒๕๕๙ พบว่า สศช. มีผลคะแนนที่ระดับ ๘๘.๓๗ คะแนน ซึ่งประเมินได้ว่า สศช. มีจุดแข็งในเรื่องการให้และเปิดเผยข้อมูลในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะในเรื่องการมีประกาศเผยแพร่ข้อมูลและแผนการปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ การเปิดเผยข้อมูลผลการจัดซื้อจัดจ้างแต่ละโครงการให้สาธารณชนทราบผ่านสื่อต่างๆ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และการมีความเป็นธรรมในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักขององค์กร นอกจากนี้ สศช. ยังประสบความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามาร่วมปฏิบัติราชการตามภารกิจขององค์กร การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามภารกิจขององค์กร และการดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียน รวมทั้ง สศช. ได้ให้ความสำคัญกับการตอบสนองต่อข้อร้องเรียนและการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยเฉพาะการมีแผนและแนวทางในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์กร

อย่างไรก็ตาม สศช. มีข้อควรพัฒนาในเรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน โดยเฉพาะการปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือการมีระเบียบ นโยบายเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน การวิเคราะห์ การพัฒนาแผนและกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

๓.๓ การดำเนินงานป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบใน สศช. ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

จากสถานการณ์ในภาพรวมของประเทศและ สศช. ที่ผ่านการวิเคราะห์มาข้างต้น การดำเนินงานป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบใน สศช. นอกจากนโยบายของผู้บริหาร และการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตแล้ว ปัจจัยสู่ความสำเร็จที่สำคัญคือ ความร่วมมือจากประชาคม สศช. ทุกระดับ ซึ่ง หากประชาคม สศช. มีความตื่นตัวและเห็นความสำคัญ ของเรื่องการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างจริงจัง ย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติราชการ ยกกระดับคะแนน คุณธรรมและความโปร่งใสจากหน่วยงานต่างๆ ให้สูงขึ้น จึงเห็นควรกำหนด วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินการ ระยะ ๕ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๓) ดังนี้

วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อพัฒนา สศช. ให้เป็นองค์กรที่บริหารงานโดยยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล และสนับสนุนการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ
- ๒) เพื่อพัฒนาบุคลากรของ สศช. ทุกระดับให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย ยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกที่ต่อต้านการทุจริต ในทุกรูปแบบ

เป้าหมาย สร้างวัฒนธรรม สศช. ในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ เพื่อเสริมสร้างระดับธรรมาภิบาลในองค์กร พัฒนาผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้สูงกว่าร้อยละ ๘๐

แนวทางการดำเนินการ

- ๑) ปลุกจิตสำนึกและส่งเสริมการตระหนักรู้ : เพื่อพัฒนาจิตสำนึกด้านป้องกัน และต่อต้านการทุจริตของบุคลากร สศช. ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ผ่านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการรณรงค์เพื่อส่งเสริมระดับการตระหนักรู้ของบุคลากรให้มีจิตสำนึก ที่ต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ

๒) พัฒนาและเสริมสร้างระบบบริหารและเครื่องมือสนับสนุนการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในองค์กร : เพื่อพัฒนาระบบบริหารและเครื่องมือสนับสนุนการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนการป้องกันและต่อต้านการทุจริต ใน สศช. โดยดำเนินการตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และสนับสนุนให้ความช่วยเหลือและดูแลบุคลากรผู้ปฏิบัติตนอย่างสุจริต ให้ได้รับความเป็นธรรมไม่ถูกกลั่นแกล้ง ตลอดจนส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับมีวินัยและเคารพกฎ ระเบียบ กฎหมาย ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

๓) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในองค์กร: เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายและพัฒนาความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน โดยจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายของการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในองค์กร ระหว่างศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตในแต่ละหน่วยงาน และจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและต่อต้านการทุจริตระหว่างกัน

ส่วนที่ ๔ การดำเนินงานป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤตินิชอบใน สศช. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐

เพื่อพัฒนาผลการดำเนินงานข้างต้น และเพื่อให้การดำเนินการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤตินิชอบ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นไปอย่างต่อเนื่องและตอบสนองความต้องการของประชาคม สศช. โดยเฉพาะในเรื่องการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อสร้าง สศช. ให้มีความโปร่งใสและมีธรรมาภิบาล สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ สศช. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐ ในส่วนกลยุทธ์ที่ ๖ บริหารจัดการองค์กรให้มีธรรมาภิบาลและประสิทธิภาพสูง” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ สศช. ได้กำหนดทิศทางการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤตินิชอบดังนี้

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๓ เป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤตินิชอบ สศช. ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ และมีแผนจะดำเนินโครงการเสริมสร้างจริยธรรม ป้องกันและต่อต้านการทุจริตประพฤตินิชอบ ประกอบด้วย กิจกรรมย่อยในการดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ กิจกรรมที่ ๑ การเผยแพร่ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ กิจกรรมที่ ๒ การจัดกิจกรรมปลูก-ปลูกจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนฐานความคิดของประชาคม สศช.

๔.๓ กิจกรรมที่ ๓ การเสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรในการต่อต้านการทุจริต

ทั้งนี้ โครงการเสริมสร้างจริยธรรม ป้องกันและต่อต้านการทุจริตประพฤตินิชอบใช้งบประมาณทั้งสิ้น ๕๔๘,๕๐๐ บาท จากแหล่งงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ (งบรายจ่ายอื่น) ดังนี้

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)
กิจกรรมที่ ๑ การเผยแพร่ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง	๑๒๐,๐๐๐ บาท

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)
กิจกรรมที่ ๒ การจัดกิจกรรมปลูก-ปลูกจิตสำนึก และปรับเปลี่ยนฐานความคิดของประชาคม สศช.	๓๐๔,๐๐๐ บาท
กิจกรรมที่ ๓ การเสริมสร้างสมรรถนะบุคลากร ในการต่อต้านการทุจริต	๑๒๔,๕๐๐ บาท
รวม	๕๔๘,๕๐๐ บาท

(รายละเอียดกิจกรรมปรากฏตามเอกสารแนบ)

กิจกรรมที่จะดำเนินการ
ภายใต้แผนปฏิบัติการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๐

สรุปกิจกรรมที่จะดำเนินการ
ภายใต้แผนปฏิบัติการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๐

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๓	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
กิจกรรมที่ ๑ การเผยแพร่ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง				
๑,๖	๑๒๐,๐๐๐	เผยแพร่ ปลูกฝัง ส่งเสริม ยกย่อง ข้าราชการ ที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมฯ อย่างสม่ำเสมอ และใช้สื่อในการมุ่งสู่ความเปลี่ยนแปลง ผ่านกิจกรรมให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับ ได้มีความรู้ ความเข้าใจด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม	<ul style="list-style-type: none"> สร้างและจัดทำสื่อเพื่อปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมและเผยแพร่องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง ประสานผู้เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการ ประเมินผลความสำเร็จของการเผยแพร่ 	ศปท. / กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม
กิจกรรมที่ ๒ การจัดกิจกรรมปลูก-ปลูกจิตสำนึกและปรับเปลี่ยนฐานความคิดของประชาคม สศช.				
๑,๒,๔,๕,๖	๓๐๔,๐๐๐	ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมทางศาสนา ให้กับ ข้าราชการและบุคลากร สศช.ทุกระดับ สนับสนุนให้เกิดประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงาน การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการทำงานให้มีคุณลักษณะเป็น ข้าราชการยุคใหม่ที่มีคุณธรรม จริยธรรม	<ul style="list-style-type: none"> การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการ จริยธรรม คุณธรรม การป้องกันและปราบปราม การทุจริต ได้แก่ การจัด กิจกรรมเพื่อสังคม ที่จะดำเนินการร่วมกัน ระหว่าง สศช. และเครือข่าย ภาคีการพัฒนา เพื่อปลูกฝัง 	ศปท. / กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม

ยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๓ ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต / (๒) การยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต / (๓) การสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย / (๔) การพัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก / (๕) การปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต / และ (๖) การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต(Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๓	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
		<p>ตลอดจนสนับสนุนให้ข้าราชการและบุคลากร สศช.ทุกระดับสามารถนำหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักธรรมทางศาสนา มาประยุกต์ใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาหน่วยงานได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>จิตสำนึกในการรู้ รัก สามัคคี มีคุณธรรมและจิตวิญญาณแห่งความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การลงพื้นที่ ศึกษาดูงาน หน่วยงานต้นแบบต่างๆ ทั้งที่ประสบความสำเร็จ และมีบทเรียนเกี่ยวกับ จริยธรรม คุณธรรม การป้องกันและปราบปราม การทุจริต 	
<p>กิจกรรมที่ ๓ การเสริมสร้างสมรรถนะบุคลากรในการต่อต้านการทุจริต</p>				
๓,๖	๑๒๔,๕๐๐	<p>ปลูกฝังความรับผิดชอบต่อสังคม และให้ตระหนักถึงผลกระทบจากการทุจริต ปรับเปลี่ยนฐานความคิด เพื่อให้บุคลากร สศช. มีส่วนร่วมในการรักษาประโยชน์สาธารณะต่อไป พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีในประเทศให้มีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การเสริมสร้างความรู้ และพัฒนากิจกรรมระหว่างเครือข่ายการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อถ่ายทอดความรู้หลักวิชาการและสร้างพลังแห่งความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและภาคีต่างๆ 	ศปท. / กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม

ยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๓ ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต / (๒) การยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต / (๓) การสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย / (๔) การพัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก / (๕) การปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต / และ (๖) การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต(Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

ความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๓	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์	แนวทางดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
		พัฒนาสมรรถนะของบุคลากร ที่ปฏิบัติงานด้านการต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชัน ให้มีศักยภาพสูง มีความเป็นมืออาชีพสามารถ รับมือกับรูปแบบการทุจริต ที่นับวันจะมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาสมรรถนะของ บุคลากรที่ปฏิบัติงาน ด้านการต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชัน เน้นการพัฒนา สมรรถนะของเจ้าหน้าที่ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้าน การทุจริต สศช. โดยพิจารณา จัดส่งเจ้าหน้าที่ให้เข้ารับ การอบรมด้านการต่อต้าน การทุจริตคอร์รัปชันที่จัดขึ้น โดยองค์กรภาครัฐ และภาคเอกชน 	

ยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ ๓ ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต / (๒) การยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต / (๓) การสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย / (๔) การพัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก / (๕) การปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต / และ (๖) การยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต(Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

